

Chemische bodemkwaliteit

1. Omschrijving

Ook wel achtergrondkwaliteit genoemd. Het is de chemische kwaliteit van de bodem die gekarakteriseerd wordt door een diffuse verontreiniging. De diffuse verontreiniging is vaak kenmerkend voor het gebied waarbij niet kan worden gesproken van een specifieke en herkenbare bron. Met kennis van de achtergrondkwaliteit kunt u beoordelen of er risico's zijn bij (een voorgenomen) gebruik van de bodem.

Bestuurlijke en fysieke schaal: Lokaal - Regionaal

2. Valkuilen en kansen

Kans: Niet elk bodemgebruik stelt dezelfde eisen aan de 'chemische' bodemkwaliteit. Zo hoeft de chemische kwaliteit van een industrieterrein niet zo hoog te zijn als die van een huis met moestuin.

Valkuil: De chemische kwaliteit van de bodem is belangrijk in verband met humane risico's, risico's voor ecosystemen en verspreiding. Risico's kunnen knelpunten opleveren voor het gebruik (moestuinen, drinkwatervoorziening etc.) en de mate waarin grondverzet mogelijk is.

Kans: De bodem kan geschikt gemaakt worden voor de huidige functie, maar er wordt vooral winst gemaakt wanneer bij het plannen van een ruimtelijke functie, rekening wordt gehouden met de huidige chemische kwaliteit van de bodem.

Kans: De afleiding van lokale maximale waarden kan een ander perspectief werpen op de risico's, het gebruik en beheer van de bodem. De mogelijkheden voor grondverzet kunnen onder andere worden bepaald door de lokale maximale waarden. Ook kan met behulp van lokale maximale waarden verantwoord en duurzaam worden omgegaan met hogere concentraties aan verontreinigde stoffen dan vastgesteld in het generieke toetsingskader.

Valkuil: Binnen een gebruiksfunctie kan de kwaliteit van een bodem verslechteren als de bestaande bodemkwaliteit net niet voldoet aan de bodemkwaliteit van een meer gevoelige gebruiksfunctie.

3. Referentiekader

De risicobeoordeling en de toetsingscriteria voor mens, ecosysteem en verspreiding zijn landelijk vastgesteld via uitgebreide regelgeving ([Circulaire Bodemsanering](#), [Saneringscriterium](#)). De risicoafweging kan echter, door lokale omstandigheden of (bodem)beheer, leiden tot andere (lokale) maximale waarden en daarmee andere maatregelen. De [Risicotoolbox bodem](#) is het instrument dat daarbij wordt gebruikt.

4. Indicatoren

Chemische bodemkwaliteit: concentratie van verschillende stoffen. Humane, ecologische en/of verspreidingsrisico's.

5. Actoren

Burger, bedrijfsleven, grondbanken, gemeenten en provincies.

6. Voorbeeld ambitie

Ruimtelijke functies worden zodanig gepland dat de bodemkwaliteit niet beperkend is voor het gebruik. De verontreiniging mag geen onaanvaardbaar risico opleveren voor mens en ecosysteem en verspreiding moet worden beperkt.

7. Instrumenten en Aanpak

De [Risicoolbox bodem](#) maakt onderdeel uit van het gebiedspecifieke spoor van het nieuwe bodembeleid. In dit spoor kunnen decentrale bevoegde gezagen normen vastleggen voor de toepassing van grond en bagger.

Het opstellen van een bodemkwaliteitskaart (zie besluit en regeling Bodemkwaliteit) volgens de [richtlijn van de NEN](#) (Nederlands Normalisatie-instituut) en de wijzigingen daarop. Grondverzet beheersbaar maken.

In geval van ernstige bodemverontreiniging wordt het [Saneringscriterium](#) toegepast (zie ook de [Circulaire Bodemsanering](#)).

8. Relatie met andere thema's

Heeft invloed op het thema:

Waterbodem: In de bodem aanwezige stoffen kunnen, door bijvoorbeeld uitspoeling, in het oppervlaktewater en dus in de waterbodem terechtkomen.

Grondwater: Door uitspoeling kunnen in de bodem aanwezige stoffen in het grondwater terechtkomen en eventueel drinkwaterwingebieden verontreinigen.

Ondervindt invloed van de thema's:

Diffuse bodembelasting: Diffuse bodembelasting draagt bij aan de chemische bodemkwaliteit.

Grondwater: Grondwater staat in directe verbinding met de bodem. De grondwaterkwaliteit heeft daardoor direct invloed op de chemische bodemkwaliteit.

Biodiversiteit: Bodemleven kan chemische bodemverontreiniging afbreken.

Vermesting: Bemesting voegt chemische stoffen toe aan de bodem.

9. Informatie

[Rijksoverheid](#), bodem en ondergrond

[Bodem+](#), bodem en ondergrond

[RIVM](#), bodem

[Circulaire Bodemsanering](#)

[Richtlijn van de NEN](#) over bodemkwaliteitskaarten
[Risicotoolbox bodem](#)
[Sanscrit](#)

10. Wat moet ik en wat mag ik niet als gemeenteambtenaar doen?

Wet bodembescherming: Bij nieuwe verontreiniging handhaven van de zorgplicht door het College van Burgemeester en Wethouders samen met de Minister van Infrastructuur & Milieu, Gedeputeerde Staten en de waterkwaliteitsbeheerder. Indien het College van Burgemeester en Wethouders bevoegd is om een vergunning voor een inrichting, in de zin van de Wet milieubeheer, te verlenen is het College van Burgemeester en Wethouders primair het bevoegd gezag om bij nieuwe verontreiniging de zorgplicht te handhaven. Bij historische verontreiniging treedt de bevoegd gezag gemeente (het College van Burgemeester en Wethouders) handhavend op.

Besluit bodemkwaliteit: Het College van Burgemeester en Wethouders is belast met het toezicht houden op de naleving van de regels, de handhaving van deze regels, het in ontvangst nemen van meldingen en, in beperkte mate, het vaststellen van nadere eisen.